

**2011 - 2012 სასწავლო წლის სკოლის გამოსაშვები გამოცდების საგამოცდო
პროგრამა**

ბ) ქართული, როგორც მეორე ენა

საგნობრივი უნარ-ჩვევები

საკითხთა ჩამონათვალი	საკითხთა დაზუსტება
<p>1. პრაგმატული ხასიათის სხვადასხვა ტიპის მოკლე ტექსტების გაგება,</p>	<p>1.1. საკომუნიკაციო სიტუაციის ამოცნობას (ავტორი, ადრესატი, კორესპონდენტის მიზანი _ მილოცვა, მოწვევა, მადლობის გამოხატვა, შეთავაზება, შთაბეჭდილებების გაზიარება, ახსნა-განმარტება, თხოვნა, მოთხოვნა, გაფრთხილება, რეკომენდაცია/რჩევა და სხვა);</p> <p>1.2. სათანადო კონკრეტული ფაქტობრივი ინფორმაციის (სად, რა, როდის, რამდენი, რატომ და სხვა) ამოკრებას;</p> <p>1.3. რესპონდენტის ემოციების, დამოკიდებულებების, შეფასებებისა და თვალსაზრისების გაგებას;</p> <p>1.4. ცალკეული მოქმედებებისა და მათი თანმიმდევრობის ამოცნობას (მაგ., როგორ მივიდეს დანიშნულების ადგილამდე).</p>
<p>2. სხვადასხვა თემაზე შექმნილი შემეცნებითი ტექსტების გაგება და გაანალიზება</p>	<p>2.1. მთავარი თემის/საკითხების გამოკვეთას;</p> <p>2.2. ტექსტის ზედაპირზე მოცემული ფაქტობრივი ინფორმაციის ამოცნობას (მაგ., მოქმედების დრო, ადგილი და სხვა);</p> <p>2.3. ფაქტებსა და მოვლენებს შორის არსებული კავშირების (ლოგიკური, ქრონოლოგიური) დადგენას;</p> <p>2.4. ინფორმაციის ამოკრებას კონკრეტული მახასიათებლების მიხედვით (მაგ., მსგავსება-განსხვავება და სხვა);</p> <p>2.5. ფაქტის გამიჯვნას ვარაუდისაგან, შეფასებისაგან.</p>
<p>3. ბიოგრაფიული</p>	<p>3.1. მოვლენათა დროისა და ადგილის განსაზღვრას;</p>

<p>ხასიათის ტექსტების გაგება</p>	<p>3.2. ამბის მთხრობელის, პერსონაჟების ამოცნობას; 3.3. ტექსტის ზედაპირზე მოცემული ინფორმაციის მიხედვით 3.4. პიროვნების დახასიათებას; 3.5. პიროვნების მოღვაწეობის სფეროების დახასიათებას; 3.6. მოვლენათა თანმიმდევრობის დადგენას.</p>
<p>4. თხრობითი ხასიათის მხატვრული ტექსტების გაგება და გაანალიზება</p>	<p>4.1. ტექსტის/მისი ცალკეული მონაკვეთის ზოგადი შინაარსის ამოცნობას (მაგ., <i>კონკრეტული ინფორმაციის – ვინ, რა, სად, რატომ, რა მიზნით და სხვა – დასახელებას</i>); 4.2. მთხრობელის, პერსონაჟების ამოცნობას; 4.3. მოვლენათა თანმიმდევრობის ამოცნობას; 4.4. პერსონაჟთა საქციელის მოტივის ახსნას და შეფასებას; 4.5. დამოკიდებულებებისა და ინტერესების ამოცნობას; 4.6. როგორც ტექსტის ზედაპირზე მოცემულ ინფორმაციაზე დაყრდნობით, ისე შინაარსის გააზრების საფუძველზე პერსონაჟთა დახასიათებას და მათ შორის არსებული ურთიერთობების შესახებ დასკვნების გამოტანას; 4.7. სიუჟეტის განვითარების საფეხურების (<i>დასაწყისი, ამბის მსვლელობა, დასასრული</i>) გამოყოფას; 4.8. ნაწარმოების ძირითადი თემის ამოცნობას.</p>
<p>5. საგაზეთო პუბლიკაციების გაგება</p>	<p>5.1. საკომუნიკაციო სიტუაციის (კორესპონდენტი/რესპონდენტი, ავტორი/ადრესატი, პუბლიკაციის მიზანი, კონტექსტი) ამოცნობას; 5.2. მთავარი საკითხის/პრობლემატიკის განსაზღვრას; 5.3. შეფასებების, თვალსაზრისების ამოცნობას; 5.4. ფაქტების/მოვლენების დაკავშირებას სათანადო თვალსაზრისებთან.</p>

საგნობრივი ცოდნა

მორფოლოგია / სინტაქსი

1. არსებითი სახელი:

- სახელის ბრუნება და კონკრეტული ბრუნვის ფუნქციები წინადადებაში;

- სახელის რიცხვი (-ებ-იანი მრავლობითი);
 - სახელის კუმშვა და კვეცა;
- აბსტრაქტული სახელები (წარმოება, ფუნქცია _ *ეჟიმი* _ *ეჟიმობა*).
2. ზედსართავი სახელი:
 - ვითარებითი და მიმართებითი ზედსართავები (წარმოება და ფუნქცია წინადადებაში);
 - შეთანხმებული მსაზღვრელ-საზღვრულის ბრუნება;
 - მართულმსაზღვრელიანი სახელის ბრუნება.
 3. რიცხვითი სახელი:
 - რაოდენობითი და რიგობითი (წარმოება და ფუნქცია).
 4. ნაცვალსახელი: პირის, ჩვენებითი (*ის* _ *ეს* ოპოზიცია), კუთვნილებითი, კითხვითი.
 5. ზმნა:
 - პირისა და რიცხვის გამოხატვა სხვადასხვა ტიპის ზმნაში (*ვწერ...* / *მაქვს...*);
 - მარტივი და რთული ზმნისწინები და მათი ფუნქციები (*მიმართულება*);
 - მწკრივები (*აწმყო, უწყვეტელი, წყვეტილი, მოფადი, II კავშირებითი*);
 - ბრძანებითის გამოხატვა (*წართქმითი და უკუთქმითი*);
 - ქცევა (*სათავისო, საარვისო, სასხვისო*);
 - თავისებური ზმნები (*პირნაკლი, ფუძემონაცვლე, რიცხვში / მწკრივში მონაცვლე, ფუძედრეკადი*);
 - მაქვს თუ მყავს?
 6. ზმნიზედა (*ადგილის, დროის, ვითარების*).
 7. საწყისი და მიმღობა (წარმოება და ფუნქციები).
 8. თანდებული (შერწყმული და ცალკე მდგომი);
 - ფუნქციები (*ადგილი, კუთვნილება, მიზეზი, დრო (გაზაფხულზე, ზამთარში...), დროში სიხშირის განსაზღვრა _ დან-მდე*).
 9. კავშირი (*მაგრამ; იმიტომ, რომ; ვინც*).
 10. ნაწილაკი (*არ, ნუ*).
 11. წინადადების ტიპები შინაარსის მიხედვით (*თხრობითი, კითხვითი, ბრძანებითი*).
 12. შეთანხმება, როგორც სინტაქსური ურთიერთობის სახე:
 - მსაზღვრელ-საზღვრულის შეთანხმება ბრუნვასა და რიცხვში (*ჩვენს კლასს, ათი სტუმარი...*);
 - სახელისა და ზმნის შეთანხმება რიცხვში (*ბავშვები დგანან, მაგრამ მერხები დგას, ბევრი/ათი სტუმარი მოვიდა...*);
 13. წინადადების ტიპები აგებულების მიხედვით (*მარტივი, შერწყმული და რთული*).
 14. დამოკიდებული წინადადებების სახეები რთულ ქვეწყობილ წინადადებაში (*ქვემდებარული, მიზეზის გარემოებითი*).

ორთოგრაფია / პუნქტუაცია

1. მიმართვის ფორმები საკუთარ და საზოგადო სახელებთან და მასთან დაკავშირებული მართლწერის საკითხები;
2. ერთი და იმავე თანხმევანთა თავმოყრა: *კლასს, ქათამა...*;
3. თანდებულიანი სახელების მართლწერა (მერხთან, მაგრამ მაგიდასთან; თბილისში, *ჯაზზე...*);
4. კომპოზიტების მართლწერა;
5. სასვენი ნიშნების ხმარება:

- პირდაპირ და ირიბ ნათქვამში;
- მარტივ, შერწყმულ და რთულ წინადადებებში.

ლექსიკა

1. კომპოზიტები (*კეთილი გული — გულკეთილი, წითელი კაბა — წითელკაბიანი...*
დედაჩემი *მაგრამ*ჩემი ძმა)
2. სიტყვაწარმოება (როგორც ენის ლექსიკური მარაგის გამდიდრების საშუალება);
3. სიტყვათშეხამება (მაგ., *სუსტი ქარი*, *მაგრამ მცირე წვიმა*);
4. სინონიმები, ანტონიმები, ომონიმები.

2011-2012 წლის გამოსაშვები გამოცდების საგამოცდო პროგრამა ეფუძნება 2005 წლიდან მოქმედ შემდეგ სახელმძღვანელოებს:

"თავთავი 1" (სახელმძღვანელო საქართველოს არაქართულენოვანი სკოლებისათვის, I დონე, საქ. მაცნე, 2005 წ.)

"თავთავი 2" (სახელმძღვანელო საქართველოს არაქართულენოვანი სკოლებისათვის, II დონე, საქ. მაცნე, 2006 წ.)